

Istungidokument

B9-0222/2024

17.4.2024

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

vastavalt kodukorra artikli 111 lõikele 3

komisjoni 14. märtsi 2024. aasta delegeeritud määruse kohta, millega muudetakse delegeeritud määrust (EL) 2016/1675 seoses Keenia ja Namiibia lisamisega määruse lisa I punktis esitatud tabelisse ning Araabia Ühendemiraatide, Barbadosse, Gibraltari, Panama ja Uganda sellest tabelist väljajätmisega
(C(2024)1754) – 2024/2688(DEA))

José Manuel García-Margallo y Marfil, Isabel Benjumea Benjumea, Javier Zarzalejos, Luděk Niedermayer

fraktsiooni PPE nimel

Eero Heinäluoma, Pedro Marques, Paul Tang, Evelyn Regner, Franco Roberti

fraktsiooni S&D nimel

Dragoș Pîslaru, Eva Maria Poptcheva, Ramona Strugariu

fraktsiooni Renew nimel

Rasmus Andresen, Damien Carême, Kira Marie Peter-Hansen

fraktsiooni Verts/ALE nimel

Roberts Zīle, Martin Schirdewan, Manon Aubry

B9-0222/2024

Euroopa Parlamendi resolutsioon komisjoni 14. märtsi 2024. aasta delegeeritud määruse kohta, millega muudetakse delegeeritud määrust (EL) 2016/1675 seoses Keenia ja Namiibia lisamisega määruse lisa I punktis esitatud tabelisse ning Araabia Ühendemiraatide, Barbadosse, Gibraltari, Panama ja Uganda sellest tabelist väljajätmisega (C(2024)1754) – 2024/2688(DEA))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni delegeeritud määrust (C(2016)07495),
 - võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 290,
 - võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2015. aasta direktiivi (EL) 2015/849, mis käsitleb finantssüsteemi rahapesu või terrorismi rahastamise eesmärgil kasutamise tõkestamist ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 648/2012 ja tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2005/60/EÜ ja komisjoni direktiiv 2006/70/EÜ, ja eelkõige selle artikli 9 lõiget 2 ja artikli 64 lõiget 5,
 - võttes arvesse komisjoni 14. juuli 2016. aasta delegeeritud määrust (EL) 2016/1675, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2015/849, määrates kindlaks suure riskiga kolmandad riigid, kus esineb strateegilisi puudusi, eriti selle lisa,
 - võttes arvesse majandus- ja rahanduskomisjoni ja kodanikuvabaduste, justiits- ja siseasjade komisjoni ettepanekut võtta vastu resolutsioon,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 111 lõiget 3,
- A. arvestades, et komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2016/1675, selle lisa ja komisjoni 14. märtsi 2024. aasta muutev delegeeritud määrus on mõeldud selleks, et teha kindlaks kõrge riskiga kolmandad riigid, kus esineb rahapesu tõkestamise ja terrorismi rahastamise tõkestamise osas strateegilisi puudusi, mis kujutavad endast ohtu ELi finantssüsteemile ja mille puhul peavad liidu kohustatud isikud kooskõlas direktiiviga (EL) 2015/849 kohaldama kliendi suhtes tugevdatud hoolsusmeetmeid;
- B. arvestades, et vastavalt 2020. aasta metoodikale direktiivi (EL) 2015/849 kohaste suure riskiga kolmandate riikide kindlakstegemiseks, mis on esitatud komisjoni talituste 7. mai 2020. aasta töödokumendis (edaspidi „2020. aasta metoodika“), võib komisjon suuresti tugineda kolmandate riikide hindamistele, mille on teinud rahvusvahelised organid, näiteks rahapesuvastane töökond (FATF), kuna FATFi hinnangus järgitakse nõuetekohast menetlust, mis põhineb objektiivsetel kriteeriumidel ja loetellu kandmise konkreetsetel künnistel, et teha kindlaks riigid, kus esineb väga olulisi ja suuri strateegilisi puudusi; arvestades, et põhimõtteliselt mis tahes kolmas riik, mis kujutab endast FATFi arvates ohtu rahvusvahelisele finantssüsteemile, kujutab endast eeldatavasti ohtu ka siseturule;

- C. arvestades, et komisjoni poolne hindamine on sellegipoolest autonoomne protsess, mis tuleb läbi viia põhjalikult ja erapooletult, hinnates kõiki kolmandaid riike samade kriteeriumite alusel, mis on sätestatud direktiivi (EL) 2015/849 artikli 9 lõikes 2;
- D. arvestades, et Euroopa Parlament ootab, et komisjon viiks läbi oma hindamise, võttes arvesse siseturu spetsiifilist haavatavust, ning ei tugineks üksnes FATFi hinnangutele;
- E. arvestades, et 2020. aasta meetodika kohaselt jäetakse kolmas riik pärast seda, kui FATF on kolmanda riigi loetelust kustutanud, liidu suure riskiga kolmandate riikide loetellu seni, kuni on kindlaks tehtud, et see kolmas riik vastab liidu loetelust väljajätmise kriteeriumidele; arvestades, et see autonoomne protsess tähendab, et liidu loetelust väljaarvamisega kaasneb konkreetne kinnitus selle kohta, et kõnealune kolmas riik ei kujuta endast enam suurt ohtu konkreetset ELi siseturu terviklikkusele; arvestades, et komisjoni hinnangu põhjalikkus peaks vastama ühelt poolt tuvastatud puudustele ja teiselt poolt eelkõige siseturu kokkupuute ulatusele kolmanda riigiga;
- F. arvestades, et Araabia Ühendemiraadid (AÜE) on suur ülemaailmne finants- ja kaubanduskeskus, mis oma geograafilise asendi ja teenustepõhise majanduse tõttu märkimisväärseid kaubandus- ja välisinvesteeringuid ligi meelitades kujutab endast märkimisväärset ohtu; arvestades, et AÜE on liidu jaoks üha olulisem majanduspartner, olles liidu peamine ekspordi sihtkoht ja investeerimispartner Lähis-Idas ja Põhja-Aafrika piirkonnas; arvestades, et AÜE on ka liidu ettevõtjate jaoks oluline piirkondlik kaubandus- ja logistikakeskus; arvestades, et liidu ja AÜE vahelise kahepoolse kaubanduse maht ulatus 2022. aastal 49 miljardi euroni, mis tähendab 27 % kasvu aastas, mistõttu on liit Hiina järel AÜE suuruselt teine kaubanduspartner; arvestades, et kombineeritud kahepoolsed välismaised otseinvesteeringud suurenesid 2021. aastal 277 miljardi euroni (viimane kättesaadav näitaja), mis teeb liidust märkimisväärse varuga AÜE suurima investori;
- G. arvestades, et 23. veebruaril 2024 eemaldas FATF AÜE tõhustatud järelevalve all olevate riikide loetelust, viidates AÜE märkimisväärsetele edusammudele oma rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise korra parandamisel; arvestades, et FATF juhib tähelepanu muu hulgas AÜE suurenevale teabevahetusele, paremale arusaamisele rahapesu ja terrorismi rahastamise riskidest, edusammudele rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise eeskirjade järgimisel ning kahtluste teadete ja uurimiste suuremale edastamisele;
- H. arvestades, et komisjon võttis 14. märtsil 2024. aastal vastu delegeeritud määruse, millega muudetakse delegeeritud määrust (EL) 2016/1675 seoses Keenia ja Namiibia lisamisega määruse lisa I punktis esitatud tabelisse ning Araabia Ühendemiraatide, Barbadosse, Gibraltarit, Panama ja Uganda sellest tabelist väljajätmisega;
- I. arvestades, et Euroopa Parlament on seisukohal, et direktiivi (EL) 2015/849 artikli 9 lõikes 2 sätestatud kriteeriumide loetelu ei ole ammendav (kuna sisaldab märget „eelkõige“) ning et rahapesu eelkuriteod, näiteks sanktsioonide vältimine, võivad kuuluda nende kriteeriumide alla ja neid tuleks komisjoni autonoomses hindamisprotsessis nõuetekohaselt arvesse võtta;
- J. arvestades, et on olulisi ja hiljutisi tõendeid selle kohta, et AÜE, Gibraltar ja Panama ei tee pingutusi agressioonisõja tõttu Ukraina vastu Venemaale kehtestatud sanktsioonide,

sealhulgas üksikisikute suhtes kehtestatud sihipäraste finantssanktsioonide täitmiseks või isegi hõlbustavad nende vältimist; arvestades, et need riigid võivad olla otseselt või kaudselt liidu üksuste jaoks platvormiks kehtestatud sanktsioonidest kõrvalehoidmiseks, kahjustades seeläbi liidu jõupingutusi Venemaa sõjamasina peatamiseks;

- K. arvestades, et Ameerika Ühendriikide rahandusministeerium kehtestas 12. detsembri 2023. aasta korraldusega (E.O.)14024 sanktsioonid Araabia Ühendemiraatides asuvatele üksustele seoses tehnoloogia, seadmete ja sisendite Venemaale saatmisega;
- L. arvestades, et on usaldusväärseid märke selle kohta, et AÜE täidab olulist rolli kulla rahaks vahetamise skeemides, mis varustavad Venemaad miljonite USA dollari ja euro pangatähtedega, kuigi selline pangatähtede eksport on nõukogu määrusega (EL) nr 833/2014 keelatud;
- M. arvestades, et kahtlustuste kohaselt hõlbustab Panama G7 poolt Venemaa naftale kehtestatud hinnalaest kõrvalehoidmist, nagu Ameerika Ühendriigid, Ühendkuningriik ja komisjon oma 2023. aasta detsembri kirjas hoiatasid;
- N. arvestades, et ÜRO ekspertide rühma 15. jaanuari 2024. aasta lõpparuandes Sudaani kohta S/2024/65 leiti, et AÜEs asuvad üksused mängivad rolli konfliktipiirkondadest, nagu Sudaani kullakaevandustest saadud tulu rahapesus, ning arvestades, et selline tegevus võib rikkuda Sudaani üksuste suhtes kehtestatud liidu sanktsioone, mis on sätestatud nõukogu määruses (EL) 2023/2147, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses tegevusega, mis kahjustab Sudaani stabiilsust ja poliitilist üleminekut;
- O. arvestades, et ÜRO ekspertide rühma aruanne Sudaani kohta näitab, et AÜEs asuvad üksused on seotud relvade tarnimisega kiirreageerimisjõududega (RSF) seotud Sudaani üksustele, rikkudes ÜRO Julgeolekunõukogu relvaembargot ja nõukogu rakendusmäärust (EL) 2024/384;
- P. arvestades, et vaatamata FATFi ümberhindamisele on usaldusväärsed kodanikuühiskonna organisatsioonid hiljuti juhtinud tähelepanu seni lahendamata puudustele AÜE rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise raamistikus ning tõelise pühendumuse puudumisele rahapesu ja finantskuritegevuse vastases võitluses esinevate puuduste kõrvaldamiseks;
- Q. arvestades, et kodanikuühiskonna organisatsioonid on eelkõige hukka mõistnud asjaolu, et AÜE on jätkuvalt üks maailma suurimaid finantssaladuse pakkujaid, ning on väljendanud muret finantskuritegudega seotud uurimiste ja süüdistuste esitamise vähese arvu pärast, pidades silmas AÜE riskiprofiili ja vaatamata kõrgetasemeliste skandaalidele, mis hõlmavad eelkõige riikliku taustaga isikuid; arvestades, et kodanikuühiskonna organisatsioonid on samuti väljendanud muret selle pärast, et AÜE osalus rahvusvahelise finantskuritegevuse vastu võitlemiseks tehtavas sisekoostöös ja asjakohase teabe vahetamises jätab endiselt soovida;
- R. arvestades, et seadmata kahtluse alla AÜE rahapesu ja terrorismi rahastamise tõkestamise raamistiku paremaks muutmist, mis on väga teretulnud, kuid võttes arvesse eespool kirjeldatud elemente, ei pruugi AÜE väljajätmine liidu suure riskiga kolmandate riikide loetelust siiski nõuetekohaselt tagada liidu finantsüsteemi terviklikkuse kaitset, arvestades siseturu suurt kokkupuudet AÜE kui finants- ja

kaubanduskeskusega; arvestades, et enne riigi tabelist väljaarvamist on vaja riskide ja AÜE poolt läbi viidud tegelike reformide põhjalikumat hindamist;

1. esitab komisjoni delegeeritud määrusele vastuväiteid;
2. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjonile ning teatada talle, et delegeeritud määrus ei saa jõustuda;
3. palub komisjonil esitada uue delegeeritud õigusakti, milles võetakse arvesse eelnimetatud soovitusi;
4. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ning liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele.